

Nyomtatott és online sajtó

Szijjártó Péter: a kormány nem hagyja jóvá az Európai Békekeret újabb részletét, amíg Ukrajna vissza nem vonja az OTP listázását

2023. május 17. – MTI, Hirado.hu, MagyarHírlap, MagyarNemzet, Demokrata, Napi.hu, A kormány addig nem hagyja jóvá az Európai Békekeret következő részletét, amíg Ukrajna le nem veszi a háború nemzetközi szponzorainak listájáról az OTP-t, valamint nem támogatja az újabb szankciókat részben emiatt, részben a kínai cégeket érintő korlátozások miatt - közölte a tárca tájékoztatása szerint Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter szerdán Bécsben. A tárcavezető az osztrák kollégájával, Alexander Schallenberggel folytatott munkaebédjét követően kiemelte, hogy a fegyveres konfliktus következményei egyre keményebbek, és újabb súlyos javaslatok vannak napirenden Brüsszelben, amelyek további áldozatvállalást várnak el az európai emberektől, miközben egyetlen centiméterrel sem vinnének közelebb a békéhez. Aláhúzta: a tervezett tizenegyedik szankciós csomag teljesen szembe megy a józan ésszel, ugyanis az előző tíz is kudarcot vallott. Ugyanakkor üdvözölte, hogy bár egyesek még nem tettek le erről, egyelőre sikerült megakadályozni a nukleáris ipart sújtó korlátozásokat. Súlyos aggodalmát fejezte ki amiatt is, hogy az EU intézkedéseket léptetne életbe nyolc kínai vállalattal szemben, ami szavai szerint "biztosan elmérgesítené, sőt talán még el is lehetetlenítené" a kapcsolatot Kínával, és egyfajta negatív spirál alakulhatna ki a válaszreakciókból.

Szili Katalin: lendületesen zajlik a csángóföldi magyar oktatási hálózat fejlesztése

2023. május 17. – MTI, Hirado.hu, Demokrata, KrónikaOnline, Székelyhon Lendületesen zajlik a Moldvai Csángómagyarok Szövetsége (MCSMSZ) gondozásában a Bákó megyei, csángóföldi magyar oktatási hálózat fejlesztése - állapította meg Szili Katalin kétnapos csángóföldi látogatása tapasztalatait összegezve. A miniszterelnöki főtanácsadó szerdán az MTI-nek elmondta: az Országgyűlés Nemzeti Összetartozás Bizottságával és Járai Zsigmonddal, a csángó-magyar együttműködést koordináló miniszterelnöki megbízottal együtt, az MCSMSZ felügyelő bizottságának tagjaként is látogatta végig azoknak a fejlesztéseknek a helyszíneit, amelyek az elmúlt négy évben történtek. Előzőleg hat éve járt a Nemzeti Összetartozás Bizottságának küldöttsége Csángóföldön. A mostani, Pánczél Károly bizottsági elnök vezette delegációban a testület öt tagja, Jakab István parlamenti alelnök, két kormánypárti és két ellenzéki képviselő vett részt. A két nap alatt 13 települést látogattak meg, ahol az MCSMSZ a magyar kormány támogatásával óvodákat, iskolákat, közösségi házakat épített, vagy újított fel. Csángóföldön 34 településen körülbelül 55 ezer magyar ajkú, vagy önmagát magyarnak valló lakos él, közülük 22 településen mintegy 2200 gyermek naponta részesül étkeztetésben, és tanulja a magyar nyelvet, fejlesztik tovább a magyar kultúrával, hagyományokkal kapcsolatos ismereteit - részletezte a miniszterelnöki főtanácsadó. Most

mintegy 70 pedagógus végzi a tanítást, rajtuk kívül az MCSMSZ-nek 38 olyan munkatársa van még, akik a hagyományőrzést vagy pedig a népi hangszeroktatást tanítják.

Mintegy 1500 külhoni magyar gyermeket vont be a Nemzetpolitikai Államtitkárság az idei Miénk a város! játékba

2023. május 17. – MTI, Magyar Hírlap, Székelyhon, Promenad24, Vajma.info

Mintegy 1500 külhoni magyar gyermeket sikerült saját közösségéért mozgósítania a Miénk a város! online vetélkedőnek, amelyet idén tizedik alkalommal hirdetett meg a Nemzetpolitikai Államtitkárság - közölték a szervezők szerdán a marosvásárhelyi Bolyai Farkas Líceumban megrendezett díjkiosztó ünnepségen. A 6 és 10 év közötti gyermekek számára meghirdetett közösségépítő játék nyerteseinek az egyik ötletgazda, Hajnal Virág, a Miniszterelnökség nemzetpolitikai stratégiai tervező főosztályának vezetője adta át az oklevelet és a - fejlesztő játékokat és gyermekirodalmat tartalmazó - Csodasarkot. "A Miénk a város! játékot 2013-ban találtuk ki, azóta több ezer gyermek játszott velünk. És nemcsak a gyerekek, hiszen a család és a pedagógusok is segítenek a gyerekeknek azért, hogy saját tehetségükkel elszántságukkal, kitartásukkal, naponta egy feladatot megoldva nem önmaguknak, hanem a közösségüknek nyernek egy százezer forint értékű Csodasarkot" - mondta az eredményhirdetés után a magyar közmédiának a főosztályvezető. Hozzátette: a Nemzetpolitikai Államtitkárság 2012 óta minden esztendőben tematikus évet hirdet, idén a gondoskodó nemzet évét hirdette meg. A vetélkedő feladatai idén is szorosan kapcsolódtak a tematikus évhez, a játék középpontjában most a család, az egymás iránti gondoskodás állt.

Helyettes államtitkár: kiemelt cél a külhoni magyar felsőoktatás fejlesztése

2023. május 17. – MTI, Hirado.hu, MagyarHírlap, Karpatinfo, vajma.info

A kormány stratégiai célja a külhoni magyar felsőoktatás fejlesztése, versenyképessé tétele, a magyar nemzet megerősítése és a külhoni magyarság kiemelt támogatása - hangoztatta Varga-Bajusz Veronika felsőoktatásért felelős helyettes államtitkár szerdán Budapesten. A helyettes államtitkár a Tudományos Alkotás pályázat címmel a Nemzetstratégiai Kutatóintézet által rendezett tudományos konferencián beszélt a külhoni felsőoktatási stratégiáról is, amelynek kiemelt pontja, hogy a magyarság körében a felsőfokú szakirányú végzettséget szerzők aránya haladja meg az adott ország többségi nemzetének részarányát, illetve, hogy a külhoni magyar fiatalok jelentős része magyar identitású intézményekben tanuljon. Célként fogalmazta meg továbbá, hogy a felsőoktatási intézmények váljanak a külhoni magyarság kulturális, gazdasági életének szervező központjaivá, a magyar egyetemek kutatási-innovációs kapacitása, teljesítménye erősítse a magyar közösség szervezeti és gazdasági érdekeit. A magyar oktatóknak, kutatóknak biztosítson versenyképes életpályát a felsőoktatási külhoni rendszere, amelynek szerepet kell vállalnia a felnőttképzésből is - húzta alá Varga Bajusz Veronika.

Cseke az RMDSZ-es tárcák számának esetleges csökkenéséről: csak ezután egyeztetünk a PSD-vel és a PNL-lel az új kormányról

2023. május 17. – Krónika

Az RMDSZ vezetése és a koalíciós partnerek között még nem folytak tárgyalások a kormányváltásról – jelentette ki szerdán Cseke Attila fejlesztési miniszter annak kapcsán, hogy a Szociáldemokrata Párt (PSD) és a Nemzeti Liberális Párt (PNL) vezetői egyaránt a minisztériumok számának csökkentését, ezzel pedig vélhetően az RMDSZ által birtokolt tárcák megcsappanását szorgalmazták. „Mint ismeretes, a PSD és a PNL belső megbeszéléseket folytatott. Mi csak azt tudjuk, amit közöltek. Ma lesz a koalíció és a két politikai párt elnökeinek első találkozója. Ezen megbeszélések alapján szeretnénk kikristályosítani egy kormányzati struktúrát arra az időszakra, ami a kormányváltás után következik. Láttuk a két párt álláspontját. Nyilvánvaló, hogy a racionalitás határain belül hajlandóak vagyunk az államtitkárok számának csökkentéséről mint kormányzati struktúráról tárgyalni. Megvárjuk, hogy a koalíciós partnereknek milyen javaslataik vannak, és aztán az RMDSZ belső fórumain meghozzuk a következő döntést. Emlékeztetnék arra, hogy a rotációnak ezen a részén nem voltunk jelenek.

Maga az épület is műtárgy: be lehet járni a szépen felújított, de még üresen álló Székely Nemzeti Múzeumot

2023. május 17. – Krónika

Bár csak novemberben nyitja meg kapuit a nagyközönség előtt a teljes körű felújítás alatt álló sepsiszentgyörgyi Székely Nemzeti Múzeum, csütörtökön, a múzeumok világnapja alkalmából vezetett épületbejárást tartanak. Ez azért is rendkívüli és egyedülálló esemény, mert ily módon több mint száz év elteltével láthatóvá válik Kós Károly népi és középkori építészetből ihletődő egyéni stílusa. A monumentális, eredetileg is múzeumnak tervezett műemléképület korszerű kiállításokkal nyitja meg újra kapuit az ősszel. Vargha Mihály szobrászművész, a Székely Nemzeti Múzeum igazgatója a Krónikának elmondta, arra gondoltak, ne várjanak addig a múzeum kinyitásával, hanem engedjenek betekintést, a felújított épület milyen a berendezések nélkül.

Vállalkozásfejlesztés: eredményt hirdettek a Fiatalok a Fiatalokért mentorprogramban

2023. május 17. – maszol.ro

Kerekasztal-beszélgetéssel, a hat döntős csapat bemutatkozásával és eredményhirdetéssel zárult a K+ tehetséggondozó keretprogramjának 8. szülinapja. Az ötfős zsűri döntése alapján a One Drop Cosmetics termékcsalád mögött álló Szócs Eszter és Csóka Tünde nyerte a 2023-as Fiatalok a fiatalokért mentorprogram fődíját, mintegy kétezer eurót. Az F2F-Fiatalok a Fiatalokért mentorprogram célja, hogy felkarolja az olyan fiatalokat, akiknek kezdő vállalkozásuk van, vagy még csak ennek gondolata született meg bennük. Kedden délután a kolozsvári sétatéri Kaszinóban szervezett ünnepség első részében mutatkozott be az a hat

Napi Nemzetpolitikai Sajtószemle – 2023. május 18.

csapat, amely részt vettek a kéthónapos intenzív vállalkozói készségfejlesztő programban. Az ötleteiket egy öttagú szakmai zsűri bírálta, melynek tagja volt Dezső Péter, a Goodwill Consulting nemzetközi fejlesztési igazgatója, Balázsi-Pál Ágnes, a PONT Csoport ügyvezető igazgatója, Kelemen Attila, a Brandevu marketing tanácsadója, Papp György-László, a Medline ügyvezető igazgatója és Szócs Endre, az Xponential Transylvania ügyvezető igazgatója.

Közel százmillió euróból 32 tanintézet újul meg Kolozsváron, a belvárosi magyar iskolák azonban ebből kimaradnak

2023. május 17. – maszol.ro

Mintegy 95 millió euróból 32 kolozsvári iskola, óvoda és bölcsőde korszerűsítését tűzte ki célul a helyi tanács hétfőn tartott soros ülésén. A tanintézményeket 2026-ig újítanák fel, az önkormányzat az Országos Helyreállítási Alap (PNRR) pályázati keretből is finanszírozza a beruházásokat. A belvárosi magyar tanintézetek azonban nem szerepelnek a kedvezményezettek között, Oláh Emese alpolgármester elmondta: „A belvárosi magyar iskolák azért nem szerepelnek ezen a listán, mert a Báthory István Elméleti Líceumon kívül ezek nem tartoznak az önkormányzat tulajdonába, és emellett a helyreállítási alap kiírásában nem lehet műemlékek energetikai felújítására pályázni. Ami a Báthory István Elméleti Líceum felújítását illeti, megrendeltük a megvalósíthatósági tanulmányt, ebből derül majd ki, hogy a teljes felújítás költsége mekkora lesz”.

Befejeződött a tanúk meghallgatása Borbolyék perében

2023. május 17. – szekelyhon.ro

Az utolsó tanúkat is meghallgatta a bíróság szerdán a Borboly Csaba, a Hargita Megyei Tanács elnöke és tizenkét másik személy ellen 2013-ban indult büntetőper elsőfokú tárgyalásán, a Maros Megyei Törvényszéken. Noha már tavaly év végén úgy tűnt, befejezéshez közeledik a lassan tíz éves időtartamot közelítő bírósági eljárás, az ítélethozatalra tovább kell várni, ráadásul most egy hosszabb szünet következik, hiszen a következő tárgyalást csak ősszel tartják. A szerdai tárgyalási napon a Maros Megyei Törvényszéken tanúmehhallgatás zajlott, az utolsó beidéztet személyek is a bíró elé járultak.

Költségvetési „számháború”

2022. május 17. – szekelyhon.ro

A nagyobb székelyföldi városok költségvetési mutatóinak az összehasonlítása és elemzése volt a fő témája annak a találkozóknak, amelyen Marosvásárhely, Sepsiszentgyörgy, Csíkszereda és Székelyudvarhely polgármestere beszélgetett a témáról, illetve amelyen választ vártak tőlük többek között arra a kérdésre is, hogy miért alacsony a tavalyi költségvetési megvalósítások hatásfoka. De szó volt politikaivírus-fertőzésről, bevándorlókérdésről, autópályákról, Székelyföld jövőjéről, illetve arról, hogy sokszor mi magunk dolgozunk magunk ellen.

Andruskó Imre és Orosz Örs továbbra is marad a Szövetségben

2023. május 17. – ma7.sk, felvidek.ma, Új Szó, bumm.sk

Andruskó Imre és Orosz Örs, a Szövetség Nyitra megyei és városi képviselői május 17-én másodízben tartottak közös sajtótájékoztatót, melyen a megyei plénum hétfői döntéseiről, valamint időszerű városi és országos ügyekről tájékoztatták a média képviselőit. Andruskó Imre először arról számolt be, hogy azok a megyei fennhatóságú oktatási, kulturális és szociális intézmények, amelyek már a nyitrai ENERGO-SK Rt-hez tartoznak, az energiaárak drasztikus emelkedése miatt, az energiafogyasztásukért „csak” hozzávetőleg a korábbi összegek dupláját fizették. Eközben a hőszolgáltatókkal önállóan szerződött intézmények ezen költségei a 4-5-szörösükre emelkedtek. Az idei árszint megtartása miatt Nyitra megye részéről a több mint 100 különféle intézmény esetében a jövőben tömeges villanyáram- és földgázvásárlásra kerül sor, vagyis az egyéniről teljes mértékben áttérnek a közös megyei közbeszerzésre. Majd megemlítette, hogy a megyei önkormányzat elfogadta a SMART (okos) megye koncepcióját, ami az előkészületeket követően, a gyakorlatban egy-két éven belül kezdhet el működni.

Az MKDSZ átnevezésével alakul újjá a Híd

2023. május 17. – Új Szó

Miután a Híd kedden kilépett a Szövetségből, csütörtökön önálló pártként alakul újjá. A formáció ismételt létrejöttéhez a Magyar Kereszténydemokrata Szövetséget (MKDSZ) nevezik át Híddá. Gyimesi György, akinek a személye miatt a Híd-platformjának egyes képviselői távoztak, cáfolja, hogy a meggyengült Szövetséget az OLaNO listájára szeretné vinni. A Híd csütörtökön délután fél háromtól a pozsonyi Hotel Saffronba hívta össze az újjáalakuló párt közgyűlését. Itt az MKDSZ-t nevezik majd át Híddá, előreláthatóan délután fél ötkor sajtótájékoztatót ismertetik a lépés részleteit. Az MKDSZ elnöke formálisan Fehér Csaba, aki ugyan 2021-ben csatlakozott a szövetséghez, de jogilag nem számolta fel a pártját. Egyelőre nem világos, hogy a Szövetségből való kilépés után az eddigi Híd-platform tagságának mekkora része távozik a közös pártból. Míg a platform eddigi vezetője, Rigó Konrád arról beszél, testületileg távoznak, addig Forró Krisztián (MKP-platform) a Szövetség elnöke szerint csak néhány hidas lépett ki, míg maga a Híd-platform a pártban maradt. Szerdán még a nyilvánosság számára nem volt világos, milyen arányban távoztak a Szövetségből a Híd tagjai. Az utóbbi formáció vezetői, Sólymos László és Rigó Konrád szerint vannak olyan megyei képviselők, akik belefáradtak a támadásokba, nem akarják, hogy leárusítsák őket, ezért maradnak a Szövetségben.

Losoncon eredtek Petőfi nyomába a zselízi alapiskolások

2023. május 17. – ma7.sk

2023. május 16-án a zselízi alapiskola tanulói meglátogatták a losonci Nógrádi Múzeum és Galériát, valamint a szklabonyai Mikszáth Kálmán Emlékházat. Kedd reggel 46 zselízi tanuló Losonc felé vette az irányt, hogy – a Szövetség a Közös Célokért diákutaztatási programjának keretei között – megtekintse a Petőfit mint lánglelkű költőt bemutató, április 21-én megnyílt tárlatot. A Petőfi nyomában Gömörben és Nógrádban című kiállításláncolat egy közös, határon átívelő pályázat keretében öt intézmény közbenjárásával valósul meg: balassagyarmati Palóc Múzeum, szécsényi Forgách-Lipthay Kastélymúzeum, rimaszombati Gömör-kishonti Múzeum, Füleki Vármúzeum, losonci Nógrádi Múzeum és Galéria. A lánglelkű költő című kiállítás a nagy költő 1845-ös felföldi útjáról készített útirajzait segítségül hívva a szerelmet helyezi a középpontba; ezen belül is a két losonci műzsával, Plachy Vilmával és Weiss Rozáliával való megismerkedése elevenedik meg. 1845-ös losonci tartózkodásakor Petőfi Sándor két költeményben (P...y Vilma kisasszonyhoz, A varróleány) örökölte meg ezt a találkozást.

Ítéletidő Újvidéken: A víz elárasztotta a város utcáit

2023. május 17. – Vajma.info

Ma, valamivel 19 óra előtt heves esőzés kezdődött Újvidéken, amely gondokat okozott a közlekedésben. Számos utcát elöntött a víz, mert néhány perc alatt hatalmas mennyiségű csapadék zúdult le a városra. A járművek ilyen körülmények között nehezen tudnak haladni. Újvidék egyes részein jégeső hullott, a felhőszakadást pedig mennydörgés kísérte. A vihar miatt félbeszakadt a Vojvodina és a Čukarički közötti mérkőzés a Karađorđe stadionban, írja a O21.rs.

Folytatódnak a magyar–szerb IPA pályázatok

2023. május 17. – Magyarstvo.rs

Szerdán Magyarakanizsán a városháza dísztermében információs napot tartott az Interreg VI-A IPA Magyarország-Szerbia program a 2021–2027-es időszak első pályázati felhívásaival kapcsolatban. A rendezvények fő célja az volt, hogy részletesebb képet adjon a felhívás legfontosabb szabályairól az érdeklődőknek. Az eseményt Fejsztármer Róbert, Magyarakanizsa község polgármestere nyitotta meg, majd a téma szakértői előadásokat tartottak a résztvevőknek. Jelen volt Relja Burzan, a Magyarország-Szerbia IPA határon átnyúló program közös technikai titkársága szabadkai irodájának vezetője és Dejan Vujinović munkatárs is. Fejsztármer Róbert polgármester köszöntőjében örömét fejezte ki azért, hogy egy olyan kis település, mint Magyarakanizsa, egy ilyen komoly rendezvény házigazdája lehet.

Hétvégén megnyílik a hármashatár

2023. május 17. – Magyarso.rs

A korábbi évek hagyományaihoz híven, a magyarországi Kübekháza, illetve a romániai Óbéba falunapi ünnepségével egyidejűleg a Triplex Confiniumnál, vagyis a hármashatárnál Magyarország és Szerbia mellett ideiglenesen Románia felé is átjárható lesz a határ a személyforgalom számára. Kübekháza Polgármesteri Hivatalának tájékoztatása szerint a szombaton és vasárnap Szerbia felé reggel 7 órától hajnal 1 óráig, Románia felé pedig reggel 9 órától szintén hajnal 1-ig tart nyitva a határátkelő. A határnyitó ünnepség 9 órakor kezdődik a Hármashatárkőnél, majd 12 órától egészen estig a kübekháziak gondoskodnak a vidám hangulatról és a finom falatokról. Fellép többek között a törökkanizsai Tiszagyöngye Népdalkórus, az estet pedig Szandi koncertje zárja. Vasárnap Óbéba központjában folytatódik a falunapi kavalkád.

Az Énekelt Versek XXVII. Zentai Fesztiválja

2023. május 18. – Magyarso.rs

A Petőfi Sándor-emlékévre, valamint a himnusz születésének 200. évfordulójára a zentai Thurzó Lajos Művelődési-Oktatási Központ, a Vajdasági Magyar Művelődési Intézet és Zenta Önkormányzata közreműködésével, a MOZDULJ! PETŐFI! – a Petőfi 200 vajdasági programsorozatához csatlakozva XXVII. alkalommal rendezi meg az Énekelt Versek Zentai Fesztiválját, amelynek keretében tegnap este a Művelődési Házban Olthatatlanul címmel a Mécsvirág együttes lemezbemutató koncertet adott. A fesztivál versenyprogramjára pénteken 16 órakor kerül sor. A benevezett előadóknak és együtteseknek három megzenésített verset kell előadniuk. Ezek közül az első Móger Tímea a Tájzeneszo vagy Negyven felett című költeménye, a másik Petőfi Sándor szabadon választott költeményének megzenésített változata legyen, a harmadik pedig szabadon választott vers!

ORFK: Csaknem 9500-an érkeztek Ukrajnából szerdán

2023. május 18. – MTI, hirado.hu

Az ukrán-magyar határszakaszon 5116-an léptek be Magyarországra szerdán, a román-magyar határszakaszon belépők közül pedig 4384-en nyilatkoztak úgy, hogy Ukrajnából érkeztek – tájékoztatta az Országos Rendőr-főkapitányság (ORFK) csütörtökön az MTI-t. A beléptetettek közül a rendőrség 42 embernek állított ki ideiglenes tartózkodásra jogosító igazolást, amely harminc napig érvényes. Nekik ez idő alatt kell felkeresniük az Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság tartózkodási helyük szerint illetékes hivatalát a végleges okmányok beszerzéséért – áll a közleményben.

Ukrán-magyar exodus

2023. május 18. – Veczán Zoltán – Mandiner

A háború második évében sok millió ukrainai menekült él napról napra az ország határain belül és túl szerte Európában. Az anyaországba átjött kárpátaljai magyarokkal, illetve a távoli Hmelnickijben kitartó helyi magyarral beszélgettünk sorsfordulóikról. Nyolcmillió-kétszáz ezer ukrán állampolgár menekült el az országból az ENSZ becslése szerint, s még egyszer ennyien maradtak Ukrajnán belül, de az otthonukon kívül. Köztük számos magyar van. Botond, Dalma és Imola már az anyaországban él (mindhármukat álnéven említjük). Van, aki maradna, van, aki hazatérne. Ők szerencsésebbek, mint az ukránok legtöbbször: korábban is volt kötődésük a befogadó országhoz, beszélik a nyelvét, ráadásul fiatal értelmiségiek. És persze sokan kitartanak Ukrajnában, mint Szikora Attila, a Hmelnickij Magyarok Szent István Egyesülete elnöke is.

(A cikk teljes terjedelmében a Mandiner 2023. május 18-i számában olvasható).

60 éves a kárpátaljai magyar felsőoktatás

2023. május 17. – Kárpátalja.ma, karp.in.ua, kisko.net

Ungváron a Magyar Filológiai Tanszék fennállásának, és ezáltal a kárpátaljai magyar nyelvű felsőoktatás történetének 60. évfordulóját ünnepli. A megnyitót az ungvári Ilko Galériában tartották. A tanszék háromnapos eseménysorozattal készül május 16-18-a között. Az esemény házigazdáiént Zékány Krisztina, az Ungvár Nemzeti Egyetem Magyar Filológiai Tanszékének vezetője és Spenik Sándor az Ungvári Nemzeti Egyetem Ukrán-Magyar Oktatási-Tudományos Intézetének igazgatója köszöntötték a jelenlévőket. 1963. szeptember 1-jén indult meg a magyar nyelv és irodalom szakos tanárképzés az akkori Ungvári Állami Egyetemen.

Andrij Baloga polgármester a bírósági döntés ellenére sem mond le a bosszúról

2023. május 17. – karpataljalap.net

Május 8-án, a tanév befejezése előtt négy héttel a munkácsi városvezetés ismét elbocsátotta állásából Schink Istvánt, Munkács magyar középiskolájának igazgatóját. Az intézményvezetőt másodszor is menesztették annak ellenére, hogy a Munkácsi Járási Bíróság egy hónapja, április 12-én már egyszer jogtalannak ítélte januári elbocsátását, és azonnali hatállyal elrendelte igazgatói tisztségébe történő visszahelyezését. A Munkácsi Kistérségi Önkormányzat felügyelete alatt álló tanfelügyelőség ismét érdemi indoklás nélkül bocsátotta el a köztisztviselőként álló igazgatót. A tanári kar minden tagja aláírta most is azt a tiltakozó nyilatkozatot, amelyet eljuttattak Andrij Baloga polgármesterhez.

„Párbeszéd Európaról” – új kezdeményezés indult Kárpátalján

2023. május 17. – karp.in.ua

A Közép-európai Stratégiai Intézet egy új, stratégiai kommunikációra épülő rendezvénysorozatot indít Kárpátalján, amely a „Párbeszéd Európaról” gyűjtőnév alatt futó projekt keretén belül valósul meg. Középpontjában a megyei, országos és nemzetközi szempontok állnak. A rendezvények online és offline formátumban zajlanak majd. Az első Napi Nemzetpolitikai Sajtószemle – 2023. május 18.

találkozót most vasárnap tartották meg Ungváron. Az új projekt keretében az első beszélgetésre a szervezők a Lengyel Köztársaság rendkívüli és meghatalmazott ukrajnai nagykövetét hívták meg. A választás nyilvánvalóan nem volt véletlen. Kárpátalja azon törekvése, hogy országunk gazdasági fejlődésének biztonsági pillére kíván maradni – teljes mértékben jogos, mint ahogy a külföldi vállalkozások esetében is kiindulópontként kíván fellépni az Ukrajnával való együttműködésben.

Változatlanul nagy az igény a beregszászi színház produkcióira Kárpátalján

2023. május 17. – karpat.in.ua

A beregszászi magyar drámai színház a nehéz körülmények között változatos programot kínál az érdeklődők számára. Nemrég mutatták be telt ház előtt Gogol Háztűznéző című vígjátékát. A társulat hamarosan újabb premierre készül a Nemzeti Színházzal közösen. A felnövekvő nemzedékről sem feledkeznek meg. Több előadást játszanak a gyerekek számára is nagy sikerrel. A királykisasszony, akinek nem volt birodalma című mesét adják elő a beregszászi színészek a teátrum dísztermében kisiskolásoknak.

Virágba borul a Bányai kistérség is

2023. május 17. – karpataljalap.net

Nemrégiben beszámoltunk arról, hogy a Beregszászi kistérség vetőmagkeverékekből álló csomagban részesült az Alfaseed Kft. felajánlásából. Ezúttal a Bányai kistérségbe juttattak el hasonló vetőmagkeverék-csomagot. Az Ukrajnában dúló háborús cselekmények okán a települések és kistérségek minimális anyagi támogatást tudnak fordítani a közterek, parkok, körforgalmak és kertek esztétikai célú rendezésére. Ezen helyzet megváltoztatása érdekében a magyarországi Alfaseed Kft. azt a célt tűzte ki maga elé, hogy szebbé és gazdagabbá teszi Kárpátalja számos településének flóráját.

Elbúcsúzott a lendvai főkonzul

2023. május 16. – Népújság

Kedden délután Magyarország Lendvai Főkonzulátusán Máthé László Eduárd lendvai magyar főkonzul búcsúfogadást tartott, amelynek keretében elbúcsúzott a főkonzulátus munkatársaitól, illetve a meghívott muravidékiektől, muravidéki magyaroktól. Ahogy köszöntőjében elmondta, a diplomataélet része, hogy általában négyévente munka- és életteret kénytelenek váltani, a jelen esetben pedig ez két és fél év után következett be. A főkonzul a munkát Budapesten folytatja, ahol többek között a soron következő magyar uniós elnökség keretében a Szahara alatti, sok problémával küszködő afrikai térséggel foglalkozó projekten dolgozik majd. Máthé László Eduárd ugyanis lendvai főkonzuli kiküldetése előtt Nigériában volt magyar nagykövet, azelőtt pedig a ljubljanai magyar nagykövetségen dolgozott konzulként. Köszöntőjét az „Éljen a muravidéki magyarság!” szavakkal zárta. A vendégek, a muravidéki

magyarság nevében Orban Dušan, a muravidéki magyar közösség elnöke köszönte meg a főkonzul eredményes munkáját.

Jóváhagyott költségvetés, programtervek

2023. május 16. – Népújság

A Sal Községi Magyar Nemzeti Önkormányzati Közösség 2023-as költségvetésének második olvasatán nem történt változás. Az idei évben 130.600 euróból gazdálkodhat az önkormányzat, de a bevételi oldalon még bíznak magyarországi projekttámogatásokban. A sali magyar önkormányzat tanácsának május 10-i ülésén a költségvetés tárgyalása kapcsán elhangzott még, hogy mintegy 10.000 euró pluszbevételben bíznak, amelyből a nyári programokat kívánják finanszírozni, többek között az aratást és cséplést, ami a közösség első számú rendezvénye. A költségvetésben így kellő pénzeszköz marad a Domonkosfai Porta épületegyüttes napemrendszerének kiépítésére, illetve a már folyamatban lévő kültéri kemence befejezésére. A költségvetés második olvasatát a tanács egyhangúlag elfogadta. Az önkormányzathoz a domonkosfai Petőfi Sándor Művelődési Egyesület nyújtott be támogatási kérvényt. Összesen 2.000 eurót kértek az éves nemzetiségi programjaik megvalósítására. A tanács egyöntetűen megszavazta a támogatás összegét.

A magyar nemzeti közösség Szlovéniában

2023. május 16. – Népújság

Dr. Göncz László történész, a Nemzetiségi Kutatóintézet (INV) tudományos munkatársa május 10-én az intézet székhelyén Ljubljanában előadást tartott a muravidéki magyar nemzeti közösségről és kihívásairól Szlovénia önállósulása idején, valamint mostani helyzetéről. Az előadásban, amelyet közvetített az STA hírügynökség is, elsősorban az 1988 és 1992 közötti időszakra vonatkozó kutatásait mutatta be a kisebbségvédelmi jogszabályok és az őshonos magyar közösség szervezettsége tükrében, kitérve a nemzetiség szerepére a szlovén–magyar bilaterális kapcsolatokban közvetlenül Szlovénia önállósulása előtt és után. A folytatásban röviden ismertette az őshonos nemzetiségek státuszának és jogvédelmének alakulását az új szlovén alkotmányban, majd az elmúlt harminc év reflexiójaként a kihívásokról szólt. Az egyik kulcsmegállapítás – akkor és most egyaránt – a jelentős eltérés a kisebbségi jogszabályok elméleti és gyakorlati „élete” között, illetve számos esetben a nem következetes és egyértelmű jogszabályozás. Göncz László szerint még mindig célszerű lenne egy általános nemzetiségi törvény megalkotása. A magyar kisebbség mai társadalmi helyzetét illetően pedig hangsúlyozta, hogy a közösség (és a többségi nemzet) nem tett eleget annak tudatosításáért, hogy a kétnyelvűség hozzáadott érték. Szerinte ezen a téren vannak még jelentős tartalékai a közösségnek.

Elektronikus sajtó

Határok nélkül

2023. május 17. – Kossuth Rádió

Négy székelyföldi polgármester beszélt megvalósított uniós beruházásokról, költségvetésről és a településfejlesztések nehézségeiről kedden este Székelyudvarhelyen. A Romániai Magyar Közgazdász Társaság és a Székelyhon online napilap közös rendezvényére főként gazdasági szakemberek, vállalkozók voltak kíváncsiak. A polgármesterek beszámolójából kiderült, bár a székelyföldi városokban most sok minden épül, veszélyben vannak a már megnyert európai uniós finanszírozású programok. A városvezetők a bürokráciát tartják a legnagyobb hátráltató tényezőnek a településfejlesztés terén.

A Kanadai Magyar Vállalkozók Szövetsége és Magyarország Torontói Főkonzulátusa gyűjtést indított Ontario tartományban a nehéz körülmények között élő kárpátaljai magyar nagycsaládosok megsegítésére.

A Szakkör. Nagyon népszerű a Délvidéken a Nemzeti Művelődési Intézetnek ez a programja. Tavaly ősszel több, mint 30 településen 105 szakkör indult, és ezeken közel 500 ember vett részt. Az ősztől kezdődő újabb képzésekre május 20-áig lehet jelentkezni, és bővül a választható kézműves foglalkozások száma is. A szakköri tanév - az év közben készült alkotások kiállításával zárul. Így történt ez a napokban Horgoson, és így lesz majd május végén Muzslyán is.

Fűrészelt anyanyelv - Kis Portik Irén gyergyószentmiklósi néprajzkutató nevét elsősorban a szöttesek, hímzések, varrottasok, hímes tojások világával köthetjük össze, ebben a témában több könyve is megjelent. Legújabb kötete egy monumentális alkotás, több mint ezer erdélyi település építészetéből gyűjtötte össze a deszkakivágások motívumait, tornácok, homlokzatok, kapuk, kerítések díszítőelemeit. A kötet csíkszeredai bemutatója után Oláh-Gál Elvira beszélgetett a szerzőkkel.

Temesváron, az Új Ezredév templomban kezdte romániai turnéját Szalonna és Bandája a BorzsaVári Zenekarral, megjelenítve a Kárpát-medence számos tájegységének népzenejét.

A Festum Varadinum a legnagyobb és legrégebbi nagyváradi magyar közösségi esemény. Az idei, 31. rendezvénysorozat egyik kiállítása - Sic erat in fatis címmel - Jovián György képzőművész 22 alkotását mutatja be a nagyváradi püspöki palotában.